

„Seča“ izhaja vsak petek in velja po poštiprejemana ali v Gorici na dom pošiljana:

Vse leto f. 4.

Pol leta „ 2.

Četrt leta „ 1.

Pri oznanilih in tako tudi pri „po letnicah“ se plačuje za navadno tristopno vrsto:

8 kr. če se tiska 1 krat

7 „ „ „ 2 „

6 „ „ „ 3 „

Za veče drke po prostoru.

SOČA

Posamezne številke se dobivajo 8 kr. v tobakarnicah na Starem trgu in v Nanski ulici.

Dopisi naj se pošiljajo vrednitva naročnina pa upravništva „Soča“ v larijski tiskarni v Gorici.

Rokopisi se ne vračajo; dopisi se se blagovoljno frankujejo. Delavcem in drugim nepromotivim se naročnina sniža, ako se oglase pri opravištva.

Po deželnem zboru.

Letošnje zasedanje deželnega zbora goriškega je bilo zelo kratko, trajalo ni niti cele tri tedne, ampak le par dni več, kot dva tedna. Deželni zbor se je bil sešel 14. oktobra, in zadnji dan istega meseca je vže zvršil svojo letošnje nalogo; v sedmih javnih sejah je bilo izročeno mu delo končano. Javne seje so bile letos zelo mirne, ker ni prišla na dnevni red nikaka stvar, ki bi bila lahko dala povod živahnim razpravam; zbor je sprejel in odobril brez nikakega ugovora vse predloge, kakor so jih stavili poročevalci v imenu dotičnih odsekov. Ali pa je šlo tudi v odsekih tako gladko, kakor v zboru samem, tega sicer ne vemo; vendar se nam dozdeva, da so bili odsekovi gledè marsikaterega vprašanja s početka različnega mnenja in da so prišli še le po daljših razpravah do sporazumljenja. Tako se nam zdi, da bržkone niso bili s početka vsi poslanci v tem edini, kako naj se rešijo prošnje in peticije ljudskih učiteljev za zboljšanje njihovih plač, ali kako stališče naj bi zavzel deželni zbor nasproti spomenici tukajšnje kupčijske zbornice do visoke vlade, da bi se vendar vže enkrat zgradila vsaj edna železnica tudi po naši pokrajini, i. t. d. Če se je tedaj v raznih odsekih tudi pokazalo tu pa tam kako nasprotstvo in različno mnenje med poslanci, tega v javnih sejah nismo opazovali, ker za vse stavljene predloge so glasovali toliko levičarji, kakor desničarji, t. j. Italijani in Slovenci.

Mi dobro semo in smo prepričani, da to složno, mirno in skupno delovanje deželnih poslancev ni po volji in ne vgaja nekaterim, ki sami živé le od prepira, draženja in hujskanja, ki hotè, da je treba, če ga ni, tudi iskati povoda boju in prepiru, ter stavijo zato v izgled našim poslancem take zbere, v katerih se niti edna seja ne more končati brez — preprirov in celo osebnih napadov. Oni gospodje, ki tudi goriškim poslancem, naj si že bode italijanski ali slovenski, priporočajo tako postopanje, ne pomislijo, da niso v vseh zborih razmere po vsem ednake, da, kar je n.p. v isterskem zboru morda celo hvalevredno, ni vsakokrat primerno in umestno tudi v goriškem, v katerem sediti dve ednako močni, narodni stranki, ki bi ne mogli složno, skupno in uspešno sodelovati, ko bi hotel kdo vedno in brez vse potrebe tirati na dnevni red narodnosti. Kakor mi slovenske poslance poznamo, so vsi eden po ednem narodnjaki od nog do glave in gledè narodnih vprašenj vsi edini; vsak izmed njih je gotovo tako dober, če ne še boljši narodnjak, kakor marsikater urednik kakega slovenskega lista ali kot marsikater predsednik kakega narodnega društva; in če pri vsem tem pade v zboru iz slovenskih ust kaka italijanska beseda, se zgodi le iz uljudnosti, ker nekateri, in sicer najzmernejši italijanski poslanci, niti besedice slovensko ne razumejo. Tako je, kakor smo bližali, celo dr. Gregorčič, ki je gotovo

nekaterim pravi vzor slovenskega rodoljuba, pred par leti kot odsekov poročevalec o neki stvari poročal v italijanskem jeziku, česar drugi slovenski poslanci ne storijo; dr. Rojic pa je lansko leto, da bi ga bili razumeli tudi italijanski poslanci, imel cel svoj dolgi govor za zgradbo norišnice in bolnišnice le v italijanskem jeziku. Pri vsem tem menimo, se ta dva poslanca še nista izneverila slovenski narodnosti, in da vsled onega poročila in govora narodnost slovenska ni trpela posebne škode. Mi menimo in smo tega prepričanje, da naj poslanci obeh strank še nadalje gojijo in ohranijo dobre odnošaje, ki so med njimi bili do sedaj, ker v slogi in edinosti morejo več storiti za duševni in telesni blagor svojih volilcev in cele dežele, kakor pa ko bi se vedno in morda še celo brez potrebe pričkali, ravšali in kavsali med seboj.

**

V zadnjih številkah prinesli mo sicer kratka, ali vendar zadostna poročila o delovanju domačega deželnega zbora; vendar mislimo, da vstrožemo čitateljem, če nekoliko obsirnejše spregovorimo o proračunu deželnega zaloga za l. 1891, kakor ga je po predlogu finančnega odseka dež. zbor odobril v zadnji seji. Kakor kaže preudarek, bode imel deželni zalog:

A. Stroškov:

- I. Stroške za deželni zbor, kakor za dneve in potnine poslancem, za hitropisca, za svečavo, tisk, i. t. d. gld. 295 5.—
- II. Glavni oskrbništvni stroški, t. j. pristojbine udom dež. odbora, dež. pisarnica, računarija in blagajnica, in druge potrebe dež. uradov i. t. d. gld. 23.793.—
- III. Stroške privatno-pravnega premoženja, kakor so stroški za plačo čuvaja dež. poslopja, za vzdrževanje dež. poslopji in javne davke gld. 1.646.—
- IV. Stroške za kmetijstvo in obrtnijo, t. j. letna podpora c. kr. kmetijski družbi, donesek za obrtnijsko izobraževalno šolo v Gorici in drugi razni stroški gld. 2.412.—
- V. Stroške za javno varstvo; tu so stroški za nastanitev žandarmerije, za vojaško in žandarsko vožnjo, gnanstveni stroški i. t. d. gld. 17.596.—
- VI. Stroške za zdravstvo, kakor za cepljenje kozic i. t. d. gld. 3.495.—
- VII. Stroške za dobrodelne namene, kakor za prehranjenje bližnjih najdencev in bolnikov na račun dežele in občin, za porodnišnice in za zavod gluhenemov, donesek verskemu zalogu in za morske kopelji v Gradežu gld. 85.190.—
- VIII. Stroške v namen javnega uka in občne omike, kakor donesek Goriškemu municipiju za real.

- šolo, stroške za dež. kmetijsko šolo i. t. d. gld. 24.519.—
- IX. Podpore za skladovne ceste gld. 10.150.—
- X. Stroške za vojaško pripravo in druge vojaške potrebščine gld. 1.146.—
- XI. Deželni dolg gld. 18.116.—
- XII. Razne stroške gld. 2.700.—
- XIII. Izvanredne stroške gld. 6.000.—
- XIV. Predplače, ki se bodo vrnilo gld. 18.000.—
- XV. Predplače, katere se bodo dale gld. 76.480.—
- Znesek vseh stroškov gld. 294.196.—

B. Dohodkov:

- I. Dohodke o privatno-pravnega premoženja, t. j. obresti od obligacij in od občin za dane predplače, najemščine in dohodki kmetijskih šol gld. 24.898.—
- II. Javne dohodke, kakor od občin na bolnišničnih stroških, obresti od deželnega posojila vodne zadruge Tržiškega polja, od cestnih odborov in občin raznih predplač, donesek od države za kmetijsko šolo, i. t. d. gld. 65.599.—
- III. Druge dohodke, kakor povnjeni stroški, za prodane delalske in službene bukvice, deželne poslave, i. t. d. gld. 292.—
- IV. Deželno posojilo gld. 37.200.—
- V. Prijete predplače gld. 38.240.—
- Skupaj gld. 165.724.—

Ako tedaj primerjamo stroške z dohodki, se pokaže iz preudarka za l. 1891 primanjkljaj v znesku 128.474 gld. Da se založi ta primanjkljaj, se bodo tirjale, kakor lansko leto, iste doklade in v istem znesku na državni zemljiščni davek, na skupno svoto državnih najemnine, hišnine, obrtine in dohodnine, ter na užitnino vina, mošta in mesa in davščina 50 kr. od vsakega litra na drobno potočnega piva; ali zraven se bode tirjala še nova davščina, katera je bila do zdaj pri nas kot deželna davščina nepoznana, in sicer davščine nadrobne prodaje žganjin; od žganjin, ki imajo 55 ali več stopinj alkoholometra, se bode tirjalo po 18 kr. od vsacega litra, od žganjin pa pod 55 stopinjami, se bode plačevalo po 10 kr. od litra. Do pred malo leti se je plačevala pri nas deželna doklada po 12% na skupno svoto državnih zemljiščnih davkov, a po nasvetu finančnega odseka se je ta doklada znižala na 8%; in vsled tega so se zdatno zmanjšali tudi deželni dohodki tako, da dež. odbor ni mogel več pokriti preudarjenih stroškov in da je bil primoran napravljati dolgove pri kreditnem zavodu v Trstu. Da bi se tedaj po edni strani ne zvišala zopet doklada na zemljiščni davek, po drugi pa tudi, da bi se mogli redno pokriti preudarjeni stroški, zato je vže lansko leto finančni odsek predlagal in čemur je bil pritril tudi dež. zbor, da naj dež. odbor poišče od županstev, koliko

žganjin se po čez na leto potoči v njih občini. Zupanstva so čez leto podala svoja poročila in na podlagi teh došlih poročil je deželni odbor tudi sestavil letošnji deželni predarek.

Valec deželni odbor došlih poročil, se je 1. 1889 v naši deželi potočilo na drobno okoli 20.000 litrov žganjin z 55 in več stopinjami, in okoli 130.000 litrov pod 55 stopinjami. Ako se tedaj nadrobna prodaja teh žganjin, in sicer liter po 18, oziroma po 10 kr. obdači, bi imela dežela 16.600 gl. letnih dohodkov. Ker so vse druge sosedne dežele, kakor Istra, Kranjsko, Koroško i. t. d. vže pred leti vpeljale to davščino, ki jim tudi donaha prav lepe dohodke, in ker pri nasse plačuje dadokla po 20% na užitnino vina in mošta, ter se tudi tirja davščina 50 kr. od vsakega hektolitra na drobno potočenega piva, ker so tedaj vže vse druge alkoholne pijače podvržene deželnemu davku, zato, menimo, se tudi žganjepivci ne bodo mogli preveč potoževati, če bodo morali tudi oni nekoliko dražje plačevati jim priljubljeno žganje in pomagati s tem pokrivati deželne stroške.

Drugi deželni zbori.

Deželni zbor kranjski. (Sedma seja, dne 4. novembra). Deželni zbor razgovarjal je v tej seji odštavo okrajnega šolskega nadzornika Komljanca v Kočevji, oziroma odgovor deželnega predsednika v česti seji na dotično interpelacijo. Razgovor trajal je tri ure, ker so se za dr. Tavčerjem in Braunetom k besedi oglašali še poslanci Svetec, dr. Schaffer, baron Švegelj, Pakiz in Klun, ter je besedo poprijel tudi g. deželni predsednik baron Winkler. — Dr. Tavčer poudarja, da so mirni Slovenci udani avstrijski državi in habsburški dinastiji, da se pa vlada malo osira na njih pravične zahteve. Če peščiča Kočevjarjev zavjaka, jim nemški minister takoj hiti na pomoč. Slovenci na Štajerskem, Koroškem in Primorskem pa zastoj čakajo rešitve iz neznanega stanja. — Iz razgovora je razvidno, da nemški šulvercin tega s svojim uplivom in svojim denarjem na Kočevku in zato so se tam vneli vedni narodnostni prepiri.

(Osma seja, dne 7. novembra.) Poslanec Svetec in tovariši izročijo deželnemu glavarju samostalen predlog, glede ustanovitve višje deželne sodnije za vas slovenske pokrajine in pravne akademije v Ljubljani. Dotični predlog, ki se strinja s sklepom slovenskih poslancev na skupnem skodu dne 2. oktobra t. l. v Ljubljani, se glasi:

„Visoki deželni zbor naj na podlagi §. 19 deželnega reda sklene:

Visoka c. kr. vlada se prosi: a. Naj državnemu zboru nasvetuje, da se napravi v Ljubljani deželna nadsodišča za Slovensko-Štajersko, Slovensko-Koroško, Kranjsko, Goriško s Tratom in za Istro. b. Naj državnemu zboru nasvetuje, da se napravi v Ljubljani pravna akademija, oziroma juristična fakulteta s slovenskim in hrvatskim učnim jezikom.“

Potem se finančnemu odseku izročijo v pretresenje in poročenje poročila deželnega odbora o zgradbi nove deželnoobranske vojašnice in o napravi lastnega zavoda za gluhoname in slege v Ljubljani. — Izročilo se je deželnemu zboru tudi poročilo deželnega odbora zastran poročstva čistega dohodka za dolensko železnico. V državnem zakonu, s katerim se dovoljuje zgradba te železnice, je deželi na prosto dano, kupiti za 500.000 gl. glavninskih delnic, ali pa prevzeti poročstvo za obrestovanje prioritetnih delnic v znesku 206.000 gl. — Poslanec Višnjak poroča zatem o proračunu blazniškega zaklada za 1891. l. Potrebščina znaša 61.798 gl. pokritje pa 10.644 gl., treba bo torej dodati 51.152 gl. iz deželnega zaklada. Sprejeta je bila tudi resolucija:

„Deželnemu odboru se naroča, da preiskuje razmere posevnega potrebnega osebja v deželni blaznici, da stopi s redom umiljenih sester v dogovor zaradi eventualne spremembe glede režijskih stroškov, ter v prihodnjem zasedanju deželnemu zboru o tem poroča, odnosno stavi primrne nasvete.“ — Živahen je bil razgovor o razširjanju trtne uši na Kranjskem, o katerem je poročal poslanec Povše, ki slika žalosten stan vinorejv na Dolenskem. Poslanec Lavrentič se potoguje za Vipavsko dolino in njene vinorejve. Sprejeta sta bila predloga posl. Povšeta: „Visoki deželni zbor naj sklene: 1. da vodstvo vinarske šole prireja poučne kurze za poučevanje vinogradnikov v požahnjevanju ali cepljenju trt, ter da more deželni odbor deliti darila vinogradnikom; v ta namen dovoljuje se kredit 1500 gl. iz deželnega zaklada. 5. Deželnemu odboru se naroča, da izposluje pri visoki c. kr. vladi, da se za vse od flocksere napadane vinograde takoj očisti davek, ter da vis. vlada izvoli zagotoviti desetletno opravičenje davka

za vse vinograde na novo nasajene z ameriški trtami.“ — Šolskim sestram de Notre Dame v Trnovem se je dovolila nagrada 100 gl. za poduk deklic v ženskih ročnih delih. — Katoliškemu društvu rokodelskih pomočnikov v Ljubljani se podari v podporo za zgradbo društvene hiše 500 gl.

Deželni zbor istrski. Lahon Constantini predlagal je, da naj se pri c. kr. sodiščih rabi le italijanski jezik. Večina je priznala največ predloga in ga izročila politično-gospodarskemu odseku. — Pri razpravi o proračunu deželnega poljedelakega zaklada je govoril poslanec Mandič ter je obojal potratno, pristransko in nestrokovnjsko postopanje Italijanov pri deželnem kulturnem svetu, ter izjavil, da iz omenjenih vzrokov ne more glasovati, da bi se potrdil ta proračun. Med tem govorom so Lahoni na galeriji kihali, kašljali, glasno se smejali in ker jih predsednik ni svaril, oglašil se je poslanec Flego ter bičal lahonsko surovost. Slovanski poslanci stavijo nasvet, da se tudi pri dežel. kulturnem svetu izvede popolna ravnopravnost, ter da se kulturni svet razdeli v italijanski in hrvatski oddelek. To predlogov pa predsednik noče sprejeti, ker se sestavljene v neitalijanskem jeziku. — Pri razgovoru o deželnem zakladu je poslanec Flego pojasnoval gospodarstvo italijanskih županov po Istri. Tako n. pr. ni bivši župan v Buzetu ves čas svojega županovanja položil računov in je sedaj občini dolžan 1516 gl. Deželni odbor italijanski je vedel zato, a ni se zmenil, ker je bil župan Lahon. — Poslanec Stanger poda je naslednji predlog: „Cesarska vlada se pozivlja: 1. da šim preje osnuje v mestu Pazinu višji gimnazij s hrvatskim učnim jezikom; 2. ako bi to ne bilo mogoče, pa naj se osnujejo na državni gimnaziji v Pulji hrvatske paralele.“ — V VI. seji dne 6. nov. poroča dr. Constantini o poročilu c. kr. deželnega šolskega sveta o stanju šol l. 1888 in 1889. Prediaga, da se ukaže dežel. odboru, da naj nikar ne dopušča ustanovljati šol, dokler ni uverjen o njih trajnem obstoju in vspešnem delovanju ter naj ne dovoli pomnoževanje istih na škodo obstoječih. (Italijani imajo namreč dovolj šol in zato ne bi hoteli, da se za Slovane osnovljajo nove.) Bere tudi poročilo in predlaga, da se ustroji italijansko vseučilišče ali vsaj pravna fakulteta v Trstu. — Zastopnik Mandič prečita predlog, veld katerega bi hrvatski poslanci glasovali za ta predlog pod pogojem, da je hrvatsko vseučilišče pristopna vsem hrvatskim mladeničem iz Istre, ali pa, ako misli vlada, da ni to izvedljivo, dokler smo razdeljeni na to — in ono stran, da se osnuje v Ljubljani ali v Trstu tako vseučilišče ali vsaj pravna fakulteta, na kateri bi se hrvatski mladeniči odgajali v svojem hrvatskem jeziku.

Štajerski deželni zbor. Poslanec Jezman, Jurtela in tovariši so predlagali, da se opravični red deželnega zbora izpremeni. — Vršla se je volitev v deželni odbor. Veleposelniki so izvolili grofa Attensa; mesta, trgi in trgovinske zbornice d. r. Wannešcha; kmetijske občine prelata Karlona. Iz cele zbornice so bili izvoljeni baron Berg, dr. Schmiderer in dr. vitez Schreiner; Slovenci v odboru nimajo nobenega zastopnika. — Dr. Reichler je utemeljeval svoj predlog za poddržavljanje južno železnice ter ga izročil z nasledni mi besedami: Štajerski deželni zbor smatra iz splošnih gospodarstvenih ozirov naše dežele in države poddržavljanje južno železnice za neizogibno potrebo, ter upa, da se bo državna uprava ob svojem času poslužila te pravice ter prevzela južno železnico v oskrb. — Poslanec Bayer poroča o prošnji celjske mestne občine, da bi se premenil statut celjskega mesta, ki določuje rabo krajevne policije. To priliko sta porabila dr. Serbec in dr. Dečko, da sta pojasnila vodenje celjskega župana in občinskega odbora o priliki, ko so bili Sokoli v Celji, ter omenjata, da je tako poostrenje kazenskih določeb nepotrebno. — Poslanec Robič in tovariši so stavili predlog, da se postavijo nekatere šole iz četrte plačilne vrste v tretjo. Finančni odsek je predlog zavrnil.

Dopisi.

Iz Celovca. O Einspielerjevi slavnosti. Kakor se kaže, bo Einspielerjeva slavnost v Celovcu dne 26 t. m. velikanska. Kajti ne samo iz Koroškega, tudi iz Goriškega, Kranjskega in Štajerskega obetajo rodoljubi, da se je hočejo udeležiti. Tako je tudi prav. Kajti pokojni vodnik in učenik koroških Slovencev, po vsem slovenskem svetu znani rodoljub, č. g. msgr. Andrej Einspieler, je zaslužil, da se ga Slovenci hvaležno spominjamo. On se je sam neustrašeno naproti kom v bran postavljal, ko je bilo slovenskih rodoljubov na Koroškem še zelo pičlo število, in se ni imel na koga naslanjati. Vse pišice so takrat letele le na nj; vse zabavljice, vse sovraštvo je sam nosil na svojih krepkih ramenah; prestal pa je vse naskoke, in danes že se kaže po širnem slovenskem Korotanu sad njegovega možatoga, a neustrašene delovanja in truda. Ne samo v deželnem zboru, ampak tudi v svojih političnih listih, ki jih je izdajal z mnogimi žrtvami,

zagovarjal je politične in narodne pravice koroških Slovencev. Mi hodimo zdaj po njegovem sledu, po cesti, katero nam je že on kelikor toliko uravnal. S svojo besedo v zborih, s svojimi spisi v „Miru“ je narod slovenski zbudil, da se zaveda svojih pravic; nam je veld tega delovanje olajšano, ker se lahko že naslanjamo na svoj narod, katerega vodi že veliko število rodoljubov, ki so prišli skoro vsi iz politične šole Einspielerjeve. Toraj imamo uzroka dovolj, spomin tega moža slaviti. Prihitite tedaj rojaki iz vseh slovenskih pokrajin dne 26 t. m. v Celovec, da slavimo skupno spomin moža, ki si je stekel za probujo slovenskega naroda na Koroškem nevenljivih zaslug. Slava mu!

Iz Kanala. 12. novembra. Duhovni Kanalskega dekanata, pri pastoralni konferenci 10. t. m. zbrani v Kanalu, pripoznajo veliko potrebo, da se šolajo naderjeni fantiči revnih slovenskih starišev iz dežele, ter le odbrujejo vrho, katero si je naložil in jo izpolnjuje zavod „Alojzijevišče“ v Gorici, kateri pa je namenjen večinoma le za fantiče laške narodnosti. Ker je upanje, da bodo iz tako dobro zasejanega začetka med ljudstvo prihajali časoma dobri duhovni, bi bilo le želeli, da se ustanovi še drugi konvikt za slovenske fantiče, ali pa naj bi v ednem esmem zavodu bilo prostora za učence obeh narodnosti: zato podpisani pristopijo k sklepu, katerega ukrene morebitno v ta namen osnovani odbor v Gorici, ter darujejo vže danes pridjane zneske, hočejo pa tudi na to delati, da se tudi v blagu pri ljudstvu kaj nabere.“ Zbrani gospodje so v ta namen darovali 52 gl.

Z dežele dne 11. novembra. Za sedajne razmere bi bilo prav in dobro, ako bi se povsod ustanovile katoliška društva ali bratovščine s prav kratkimi pravili, n. pr.,

I. Vsak, bodisi možkega ali ženskega spola, ki je dopolnil 14 leto, sme v društvo; katero naj se imenuje Občno katoliško društvo, sprejet biti.

II. Vstop v društvo je javen izraz, da dotični hoče biti in ostati ne le po krstu, ampak tudi v djanju veren katolik, zvest sin sv. rimske katoliške cerkve in njenih vidnih poglavarjev.

III. Društvenik je dolžan vsaki dan eden Oče naš, češena si Marija in šest moliti v tisti namen, katerega sv. Oče papež za naj bolj potrebnega spozna.

IV. Vsaki društvenik plača pri ustupu in potem vsako leto 10 noycev kot obol sv. Petra.

V. Kadar se je primerno število (10-15 ali 20) društvenikov nabralo, si izvolijo predsednika, degnarčarja in tri odborike za eno, ali tudi za tri leta.

VI. Predsednik skliče vsako leto občni zbor, sporoči, in izroči letne doneske domačemu duhovnemu pastirju, da jih odpošlje.

Za pokrovitelja društva naj bi se naprosil P. T. Škof in domači dušni pastir, Dekan, Fajmster ali Vikar naj bi bil častni predsednik društva.

Kaj se Vam zdi, gospod Urednik, ali bi ne bila taka društva prav za sedanje razmere primerna in koristna?

Bog daj, do bi te verstice ne padle na suha tla.

Politični pregled.

Notranje dežele.

Avstrijsko-ogrski minister vnanjih zadev, grof Kalnoky, bival je štiri dni incognito v Parizu. V tem času ni njega nihče in on nikogar obiskal. — V istem času sešla sta se Crispi in Caprivi v Milanu.

Dalmatinski deželni zbor je imel dne 7. t. m. svejo zadnjo sejo, katere se avtonomistje niso vdeležili. Na predlog deželnega odbora se je sklenilo zahtevati zopet od vlade, da uvede srbsko-hrvatski jezik pri državnih oblastvih.

O slovesnem sprejemu ruskega carjeviča na dunajskem dvoru piše „Journal de St. Petersburg“: Z ozirom na prijateljske razmere, s katerimi sta sklenjena vrhovna vladarja obeh kraljestev in obeh cesarskih rodbin, niso mogli sicer na Dunaji drugače sprejeti našega carjeviča, kakor so to storili; vendar je ruski narod s čutilom zahvalne zadovoljnosti vsprejel dokaze posebnih simpatij, katere je Avstrija in vzlasti Dunaj skazal ruskega prestolonasledniku. Ti dokazi prijaznosti bodo le ugodno vplivali na razmere sosednih si narodov ter pripomogle, da sa vresniči želja, da se ohrani in vtrdi vsem potrebn mir.

Deželni zbor dolenjeavstrijski razpravljal je v 8. seji o deželnih zavarovalni-

cah proti ognji. Vlada pri svojem načrtu misli uvesti prisilno zavarovanje, a pusti ljudem prosto, pri kateri zavarovalnici da se zavarujejo. Dr. Scheicher je bil mnenja, da se podražijo vse zavarovalnice.

V češki spravniki komisiji je odgovoril cesarski namestnik na Riegrovo vprašanje glede na razdelitev poslovanja češkega deželnega nad sodišča na podlagi naredbe pravosodnega ministra z dne 3. feb. 1890. l. ter zavrnil Vašatyja, ki je trdil, da je vlada zakrivila s to naredbo razdelitev Češke gledé na deželno nad sodišče. — Med razpravo 28, 29 in 35 točke je predsednik Vašatyja večkrat opominjal, naj ostane pri stvari. Ker je Vašaty ostal pri svojih zahtevah, dal je predsednik glasovati, ali naj Vašaty še govori, kar so vsi zanikali, razun Mladočehov.

Na Moravskem dovolilo se je vsled najvišjega zankaza 200.000 gld. iz državnega zaklada v pomoč po raznih elementarnih nezgodah prizadetim prebivalcem.

O deželnem predsedniku šlezij-skem dr. pl. Jäger-ju poročajo listi, da se misli umakniti političnemu življenju. Šlezij-ski Slovani pač ne bodo žalovali zaradi tega.

Bosenski in hercegovinski turški romarji so se pripeljali zdravi dne 9. t. m., vračaje se domu iz Meke, v Serajevo. Na kolodvoru jih je sprejel baron Kučera in obila množica. — Kdo bi tu ne mislil na katoliške romarje!

Zunanje države.

Grecija. Komaj osnovana grška vlada ima neki že neprilichnosti. Vplivni poslanec Ralli nameraval je vložiti dve interpelaciji, in sicer z ozirom na razpor med grškim patrijarhom in turško vlado, in glede mnoge naredeb, katere je izdala Turčija za Kreta. Če ne bo mogla nova vlada Ralli-ju povoljno odgovoriti, bo Ralli s pomočjo Trikupisa in njegovih tovarišev lahko odstranil Delyannis-ovo ministrstvo. Dne 10. t. m. otvorila se je zbornica.

Irsko. Nedavno v Dublinu zbrani škofje so izdali vkupni pastirski list, v katerim pojasnjuje svoje stališče glede na različna irska vprašanja. Pred vsem pa omenjajo slabe letine in opominjajo vlado, naj pomaga vbogemu ljudstvu s tem, da mu vdobi delo.

Španija. Kakor se poroča iz Valencije, ponehala je smrtonosna bolezen v Valenciji na Španskem popolnoma. Tem povodom je zvonilo po vseh cerkvah in godbe so svirale o sprevedih vesele pesmi. Tem povodom se bo tudi dne 18. t. m. pel v škofijski cerkvi Te Deum ter objavilo, da ni v mestu in pristanišči nikake kolere več. Dan pozneje se bo darovala črna sv. maša za vse one, kateri so vmrli vsled strašne bolezni.

Nemčija. Prestolni govor pri otvorjenju deželnega zbora povdarja prijateljske razmere nemške države z vsemi tujimi državami, katere so se v teku tega leta še ukrepile. Pričakuje se torej lahko z vsem zaupanjem, da se mir še nadalje vzdrži. Položaj državnih financ ne zahteva nobenega povikšanja državnih dohodkov, a tudi ne pripušča, da bi se davki zmanjšali.

Portugalija. Položaj je vsezkozi miren. Stranke se razorožujejo. Vlada opaza politični položaj z največjim zaupanjem. Kralj je sprejel generala Abren-a, da ga zahvali, ker je pomiril razburjene duhove.

Domače vesti.

Opomin gg. naročnikom.

Podpisano upravništvo „Soče“ opozorja one gg. naročnike, ki na naročnini še kaj dolžujejo, da bo razposlalo v 8 dneh tirjave za vse zastanke. Prosimo torej, da bi gg. zadevo še poprej poravnali ter nam poštne stroške prihranili.

Upravništvo „Soče“.

Odlkovanje. Presvitli cesar je imenoval bilšega c. kr. okr. glavarja v Sežani, g. Höhnel-a, o priliki naprošenega vmirovljenja v priznanje njegovih zaslug namestniškim svetovalcem. Nj. Veličanstvo podelilo je Kranjske deželne vlade svetniku in bivšemu c. kr. okrajnemu glavarju v Postojni, gosp. Antonu Globočniku ob priliki njega umirovljenja plemenitastvo.

Žalostna vest nam je došla, da je prečastiti gospod vitez Andrej Jekše, dekan v Kobaridu, hudo zbolel. Zaupamo v Boga, da to bolezen še promaga z zdravniško pomočjo.

Petdesetletnico je obhajal kot odvetnik v terek dne 11. t. m. gosp. vitez dr. Karol Doliac žl. Cipriani, kateri opravlja, akoravno že 85 let star, še vse posle svojega poklica, in je predsednik goriške odvetniške zbornice. Odlikuje ga zraven velike učnosti in izvanredne natančnosti njegova pobožnost. Versko svoje prepričanje kazal je in kaže o vsaki priliki. Slišimo praviti, da je zdaj najstarejši odvetnik v Avstriji. Krasno vozano čestitko izročili so gosp. vitez goriški odvetniki.

Premeščen je vojaški kurat gosp. Ivan Klobovs iz Zadra v Maribor.

Iz Pulja se poroča, da so v saboto večer dne 8. t. m. našli v tamošnji Čitalnici petardo.

V zavodu usmiljenih bratov v Gorici dozdali so novo mrtvašnico, ki ima vhod tudi iz ulice „via Leon“. V glavni sobi položijo se mrtveci na pare, kateri so vmrli v bolnišnici. Na oni strani te sobe odločen je prostor, kjer čakajo mrlič, da jih odpeljejo na mirodvor; na drugi strani je prostor za raztelesenje mrličev z vsemi pripravami, kakor jih vede v ta namen zahtevajo. Odpodaj pa je prostor za prekajanje obleke.

Avstro-ogrške monarhije popisovanje s slikami. (Die österreichisch-ungarische Monarchie in Wort u. Bild.) Došlo nam je od uredništva naznanilo, da se razpošlje dne 15. feb. 1891 prvi anopič onega zveska tega velikanskega patriotičnega dela, ki opisuje Primorje in Dalmacijo. Obširne izglede nam je sl. uredništvo kot prilogo „Soči“ svoječasno doposlali obljubilo.

Italija v nevarnosti. Človek že v resnici več ne ve, kadar bere nekatere laške liste, ali se mu v glavi meša, ali se je pa mešalo pisalou. Tako n. pr. javlja nek list prav resno: „pazalavizem se dan na dan bolj širi že tudi po Italiji. — Znao je, da je bilo več Slovencev, ki živijo v našem kraljestvu, vabljenih na shod v Ljubljano (na shod slovenskih državnih in deželnih poslancev), in verodostojne priče nam zagotevljajo, da so se nekateri tudi vdeležili shoda.“ — Na drugem mestu: „pripoznali smo tudi mi, da se nahajajo po naših hribih tje in sem, posebno po bivališčih duhovnikov, nekateri evangelisti Svete Rusije, ki pripoznavajo potem takem dva papeža, onega v Rimu in onega v Petrogradu. — Eden teh navdušenih ruskih apostolov zagazil je tako daleč, da je o priliki plesne veselice v Drenkih razobesil na maju zastavo slovensko, da bi jo vidili bratje po soški dolini. Lahko stavimo, da v celi občini pet oseb ne pozna barv slovenske zastave, da ni zraven napisal italijanskega; to je slovenska zastava. Po tem napisu je seveda zvedela peščica onih, ki znajo brati, pomen te zastave.“ — List daja pa Benečanom še dober svet: „Meja je blizo in mejniki uiso zaprti: pojdite in združite se z brati sosednjega cesarstva; mi vas prav za gotovo ne bomo prosili, da ostanete, kakor niso prosili naši predniki vaših prednikov, da so k nam došli.“ — No, pred „Lega nazionale“ se prebivalcem po soški dolini za zdaj še ni bati!

Razne vesti.

Nadvojvoda Ivan Toskanski se je že pred leti odpoval naslovu in predpravicam avstrijskih nadvojvedov. Od tečas kupčuje pod imenom „Ivan Orth“ in brodi z lastnim parobrodom po najbolj oddaljenih morjih. Parobrod pogrešajo že delj časa, in vse poizvedbe vsiljujejo vedno bolj in bolj sum, da se je s spremstvom vred ponesrečil.

V snegu amerznili. Dne 2. t. m. našli so, kakor se poroča iz Bele cerkve, 76 let starega Mihaela Pavliča kakih trideset korakov od hiše mrtvega v snegu. — 63letno ženico, Nežo Železnik v kamniškem okraju, našli so na občinski poti mrtvo v snegu. — Na večer dne 27. oktobra zmrznila je žena iz fare studenske uradujoča se domu iz Postojne. Zapustila je troje otročičev.

Sedmi shod katoliško-političnega in gospodarskega društva za Slovence na Koroškem se bude vršil dne 26. novembra t. l. v Celovcu v veliki dvorani gostilne pri „Sandwirthu“.

Začetek ob 1/3 uri popoldne. Vrata govorov: 1. Nagovor predsednika. 2. Poročilo o delovanju deželnega zbora. 3. O ljudskem štetju. 4. O političnem položaju in o prihodnjih volitvah v državni zbor. 5. Poučni govor o gospodarstvu. 6. Razni navesti.

K temu shodu so uljudno vabljeni vsi udje političnega društva in tisti slovenski rodoljubi, ki se želijo zborovanja udeležiti in smejo s dovoljenjem odbora od udov upeljani biti.

Ženstvu ustov k shodu ni dovoljen.

Odbor.

Vabilo k Einspielerjevi slavnosti, katero priredi katoliško-politično in gospodarsko društvo za Slovence na Koroškem v Celovcu dne 26. novembra t. l. v veliki dvorani gostilne pri „Sandwirthu“. Začetek ob 1/7 uri zvečer.

1. Podrav predsednika. 2. Slavnostni govor v spomin rajnemu mag. Andreju Einspielerju. 3. Deklamacija: „Pesni koroških Slovencev“ od dr. Lovro Tomana. 4. Komični prizor. 5. Zabavni govor. Med posameznimi točkami vrš se petje in svira godba.

Pri slavnosti sodelovali bodo iz posebne prijavnosti č. gg. pevci slavne Ljubljanske čitalnice in koroško-slovenski pevci.

Vhod v dvorano bude dovoljen le proti izkazu vstopnic, ktere se bodo razdelile pri popoldanskem shodu.

K tej slavnosti vabi vse zavedne Slovence in Slovenke najljubneje

Slavnostni odbor.

Da so v Carjigradu in po Turškem grške cerkve vsled odloka patrijarhata že delj časa zaprte, smo poročali. Ljudstvo je zaradi tega dan na dan bolj razburjeno, ker morajo celo mrliče broz cerkvenih obredov pokopavati. Tje in sem so že siloma cerkvene vrata vlomili, da opravljajo zase svoje pobožnosti. Zopet drugod prosili so pa bolgarske pope, da jim cerkvene slovesnosti, zlasti pogrebne obrede opravijo. Prepoved vseh cerkvenih obredov (interdik) grškega patrijarhata na Turškem pa nima vrskega značaja, marveč je nekako kljubovanje zaradi znanega imenovanja treh novih bolgarskih škofov. Prepoved tudi ni izdal grški patrijarh, kateri se je odpovedal, teraveč v odstavu patrijarhata: bankir Zarifi, zdravnik Zografes in trgovec Zeniolumiz. Pač lepa prostost pravoslavne cerkve, katero vodijo člani onih oddelkov človeške družbe, katere je Jezus iz tempeljna spokal! Le v zvezi z Rimom je prostost!

(JAKO ZNIZANE CENE)

Coppag & Skert

Glavna Zaloga

Semeniške ulice 12.

obea poznata trgovina knjig, umetnin, muzikalij in papirja

v Gorici.

Podružnica

Na Travniku 14.

Priporoča slavnemu občinstvu svojo pomnoženo zalogo uradnega, listonega, tiskarskega in zavojnega papirja.

Največa zbirka vradnih, šolskih, risalnih in slikarskih potrebščin.

Mnogobrojna zbirka mašnih in molitvenih knjig.

Trgovcem in prekupcem še poseben odbitek

(TOČNA POTREŽBA)

PRODAJA PAPIRJA

Tiskarna Pallich

v Gorici — Travnik 6.

Prodajam po najnižji ceni vse, kar je potreba za pisanje in šolsko rabo. Tiskam knjige in druge. Imam v zalogi tiskovine za občinske vrste, šolske, molitvene knjige, liste ilustrirane in za modo, slovstvena dela vseh strok.

Tiskovine vsake vrste se oskrbujejo točno in najceneje.

Nadejate se mnogih naročil se priporočam z odličnim spoštovanjem

Se priporočam dalje svojo največjo in najcenejšo zalogo vseh šolskih knjig in pisne priprave za mestne in ljudske šole.

J. Pallich.

Podlga blago dobro spravljeno in poštano prosto!

Teodor Slabanja

robar v Gorici, ulica Marulli št. 17.

priporoča se v ljudsko pri visoko častiti duhovščini v napravo cerkvenih posod in orodja najnovejše oblike, kot: monstranc, kelihov itd. itd. po najnižji ceni.

Stare reči popravi, ter jih v ognju pozlati in posrebrji. Na blagovoljno vprašanje radovoljno odgovarja.

Podlga blago dobro spravljeno in poštano prosto!

Štev. 378

op.

Oznanilo.

Naznanja se, da javna dražba zastavil III. četertlela t. j. mesecev julija, avgusta in septembra bo začela v četrtek,

11. SEPTEMBRA 1890.

in se bode nadaljevala naslednje pondeljke in četrteke.

Ravnateljstvo zastavljavnice in z njo združene hranilnice.

V Gorici, dne 6. novembra 1890.

Vozilni listi

AMERIKO

Kralj. belgijski poštni parnik društva „Red Star Linie“ iz Antwerpen-a naravnost v

New York & Philadelphia

priznan od visoke o. k. avstrijske vlade.

Pojasnila daje: priznana zastopstvo

Red Star Linie

in Wien, IV, Weyringergasse 17 ali

Josef Strasser

Spezial-Agent für die k. k. Oest. Staatsbahnen in Innsbruck.

RESEN OPOMIN

vsem, ki še nimajo polica.

Polica (pismo, ki dokazuje, da je kdo zavarovan) je potrebno posebno če kdo hoče izposoditi si denar na zavarovano blago, ali pa če kdo hoče s testamentom postaviti kako volilo za svojo družino, (polica velja kakor gotovo denar); ona je potrebna zadolženim posestnikom hiš in zemljišč, ker pri nagli smrti se dedičem izplača zavarovana vsota, tako da morejo smatrati, da njihove nepremakljive stvari so proste dolgov; za novo poročene je polica važna, ker ona omogoči, da se poročeni in otroci brezpogojno prekrbijo; tudi služi polica kot kascija ali pologa, in pri družabnikih v kupčij kot vzajemna varščina; s polico pri zavarovanjih za življenje se vselej najbolj varno, varčno in dobro naloži denar, in toraj je polica več vrednosti, ko so hranilnice.

Kako se najlaže in najbolje polica dobi, brezplačno pove ustmeno in pisмено varovaje skrivnost: Viši nadzornik za zavarovanje Klein Dunaj.

I. Ob. Donaustrasse 59 od 3-5 ura.

Besplatne poizvedbe v vseh zadevah, ki tičejo kredita proti zavarovanju na nepremičnine in brez zastave.

Anton Koren,

do zdaj voditelj Weidlichove trgovine na Travniku sem odprl

lastno prodajalnico porcelanastega, staklenega in drugega posodja

v **Gospodski ulici**

poleg gostilne „pri zlatem levu“.

Priporočam se s tem svojim sorojakom v mestu in na deželi za blagohotno podporo z naročili in obiskovanjem terzagotavljam točno postrežbo, kolikor omogoče, po nizkih cenah. Prav tako prevzamem vsakršno delo za vlaganje šip v nova ali le za popravilo vlaganje v stara okna, kakor tudi za rezanje pozlačenih in poliranih okvirjev za podobe.

5 do 10 gld. na dan

prisluži gotovo

brez da mu je treba glavnice na lastni dobiček ali zgubo, kdor prevzame razprodajo postavno dovoljenih lozov in državnih denaravljavnih papirjev. — Ponudbe je pošiljati:

„Lose“ an die Annoncen-Expedition

J. Danneberg, Wien, I., Rumpfgasse 3.

Odlikovanje z svetovnih razstav:

v Londonu 1862, Parizu 1867, na Dunaji 1873 in spet v Parizu l. 1878.

Prodaja klavirjev s plačilom na obroke.

Klavirji za koncerte in za dom, kakor tudi pianini iz slavno znane firme: Gottfried. Cramer, Wilh. Mayer na Dunaji prodajajo se po 380 gl., 400 gl., 450 gl., 500 gl., 550 gl., 600 gl. in 650 gl.

Klavirji drugih firm po 280-350 gl.; pianini drugih firm od 350-600 gl.

Dobijo se vedno v

A. Thierfelder-jevi

prodajalnici in posojilnici klavirjev na Dunaji, VII Burggasse 71.

Les toutes les machines nommées supérieures de fabrication.

L'ottimo pappe dei sigaretti

è il schietto

LE HOUBLON

FABBRICATO TRADIZIONALE DI

CRAWLEY & HENRY

PARIGI

SEDAJLI PARENTO ESPOSIZIONE UNIVERSALE

Direzione generale: OTTO KAPITZ & Co., VIENNA.

Farbige Seidenstoffe von 60 k. bis fl. 7.65

P. Meter — flatt und gestreift (circs 150 versach. Qual.) — versendet rohen- u. stickweise porto- u. zollfrei das Fabrik-Depot G. Henneberg (St. u. K. Hofhof) Zürich. Briefe kosten 10 kr. Porto.

V VELIKEM ZVERINJAKU

(zagraja za divje zveri, menažerija)

lastnika KLUDSKY-A

v Gorici „via Luigia“ blizu tvornice za plin

se kažejo vsaki dan dvakrat različne zveri ob času ko se jim daje hrana; krotilci in krotilke se ne boje o tej priliki stopiti v zagradišča, kjer se nahajajo levi, tigri, in sloni.

Na novo se vidite **dve opice** (Wandern Affen), katere je redko kedaj videti in se v Gorici še nikoli niso kazale.

Zveri ostanejo le malo časa še v Gorici.

I. predstava je ob 4. uri popoldne;

II. „ „ „ 6. „ „

Ustoppnina znaša za I. prostor 40 kr., za II. prostor pa 20 kr.

Izdaten, stalen, postranski dohodek si lahko prislužijo sposobne in zanesljive osebe (dosluženi žendarmom se daje prednost), ki pridejo večkrat z občinstvom v dotiko.

Poprašuje se:

„G. S. 1890,“ Graz postlagernd.